

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
Klaipėda University
Lithuanian Olympic Academy
Gdansk University of Physical Education and Sport
German Sport University Cologne
Національний університет фізичного виховання і спорту України
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського

РОЗВИТОК ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ: НОВІТНІ ВИКЛИКИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали
Міжнародної онлайн-конференції студентів,
аспірантів і молодих вчених**

28–29 жовтня 2022 року

ВИДАВНИЦТВО
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМ. АДМІРАЛА МАКАРОВА

2022

Редакційна колегія:

Адаменко О. О., канд. пед.наук, доцент кафедри ТООПС
Бірюк С. В., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент кафедри ТООПС
Деркач В. М., канд. наук з фіз. вих. та спорту, доцент кафедри ФВС
Марцінковський І. Б., канд. мед. наук, доцент кафедри ТООПС
Сокол О. В., доцент кафедри ФВС
Савіна О. Ю., канд. техн. наук, доцент кафедри ФВС
Челушкіна М. В., провідний фахівець кафедри ТООПС

Головний редактор:

Кувалдіна О. В., канд. наук з фіз. вих. та спорту,
доцент, завідувач кафедри ТООПС

*Матеріали надруковані в авторській редакції.
За зміст матеріалів і достовірність наведених даних
несуть відповідальність автори публікації та їх наукові керівники.*

Розвиток фізичної культури та спорту: новітні виклики, проблеми та перспективи: матеріали Міжнародної онлайн-конференції студентів, аспірантів і молодих вчених, 28 жовтня 2022 року. – Миколаїв: НУК імені адмірала Макарова, 2022. – 242 с.

ISBN 978-966-321-448-1

У збірнику представлено тези за напрямками роботи конференції: олімпійський рух: спадщина, інновації та перспективи; олімпійський і професійний спорт: актуальні проблеми, перспективи розвитку та взаємодії; фізична активність та фізичне виховання населення різних вікових груп; організаційно-правові, соціально-економічні та культурологічні аспекти розвитку сучасного спорту.

ПРИВІТАННЯ УЧАСНИКІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

IVANS KLEMENTJEVS

д-р, президент Олімпійської Академії Латвії, Олімпійський чемпіон

Dear Colleagues, student, friends

Let me welcome you on behalf of the Latvian Olympic Academy and the European Olympic Academy in international conference called **«Development of Physical Activity and Sports»: the Latest Challenges, Problems and Prospects’**.

The organisers of the conference have prepared very interesting topics, each of which requires expertise and requires a special approach.

Sometimes we think it doesn't matter to know the history of Olympism, the path of creating Olympic ideas and developing a harmonious contemporary athlete. But behind each phase, there is a great deal of progress in the development and development of a whole sector. Our civilisation has gone a long way to rebuild and improve modern sport, and this process continues. I'll tell you he'll never end up. Full has no borders.

There is a big difference between professional and Olympic sport. It is very important to mark in these borders and stay clean without doping.

All of us are trying to show high results, win medals. But the main question is how athletes will stay healthy after the end of their careers.

That is why we learn, develop our knowledge and share our experiences with others. Every sporting track is unique. We are studying general laws, legal relationships, but each person is unique and requires a special approach.

Your participation in the conference will give you additional expertise in addressing organization issues and will indicate the direction in the development of modern sport.

I can't keep your grief from the war events in Ukraine and the loss of your close and close people. All wars will end once and the country will need specialists, scientists, coaches.

I wish you creative and productive work at the conference.

Olympic champion
Dr. Ivans Klemenjevs

МАРІЯ БУЛАТОВА

віцепрезидент Асоціації Європейських олімпійських академій, віцепрезидент НОК України, президент Олімпійської академії України

Учасникам і гостям

Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених «Розвиток фізичної культури та спорту: новітні виклики, проблеми та перспективи»

Від імені Асоціації Європейських олімпійських академій, Національного олімпійського комітету України та Олімпійської академії України щиро вітаю учасників Міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених «Розвиток фізичної культури та спорту: новітні виклики, проблеми та перспективи».

Оздоровлення нації, виховання вільної, творчої, самодостатньої і духовно багатой особистості є актуальними проблемами сучасного суспільства, рішення яких визначає потенціал держави.

Приємно відмітити, що у програмах цієї конференції представлено філософські, історичні, соціальні, педагогічні, психологічні та інші аспекти олімпійського руху, які посідають сьогодні провідне місце в системі освіти й виховання підростаючого покоління і становлення особистості, що особливо важливо у важкий для нашої країни час.

Плекаю надію, що під час дискусій буде знайдено нові підходи до вирішення проблем розвитку олімпійського руху, спорту вищих досягнень, фізичного виховання, реалізації ідей олімпізму, інтеграції спорту та освіти.

Бажаю всім учасникам конференції плідної роботи!

Оприск Олена, Шукатка О. В. Фізична активність та фізичне виховання учнів початкових класів.....	172
Павлишин Софія, Шукатка О. В. Роль фізичного виховання у житті дітей молодшого шкільного віку	175
Писаренко Катерина, Болотникова Т. Г. Особливості розвитку координаційних здібностей у дітей 7-8 років в процесі фізичного виховання та спорту	177
Підвальна О. В., Воловик Н. І. Роль принципів системи пілатес.....	180
Прокопчук В. М., Рожкова Т. А. Оптимізація плану підготовки спортсменів, які спеціалізуються у спортивних танцях до змагань	182
Рогатинка Соломія, Шукатка О. В. Фізичне виховання дітей молодшого шкільного віку.....	186
Синичич Ірина, Шукатка О. В. Фізична активність – запорука здоров'я молодших школярів	188
Суслова О. М., Деркач В. М. Сучасні протиріччя масового спорту в Україні.....	191
Счастливец В. І. Про необхідність розвитку фізичних якостей у шкільному віці.....	193
Чобіт Роксолана, Шукатка О. В. Формування здорового способу життя молодших школярів засобами фізичного виховання.....	195
Чоботько І. І. Вплив ранкової зарядки на здоров'я людини	197
Чоботько І. І. Фізична культура як засіб здорового способу життя	200
Чоботько М. А. Спорт як підготовка студентів до життя.....	203
Чоботько М. А. Формування інтересу до занять фізичною культурою як загальнооздоровчої системи організму	206
Шевченко М. О., Гриньова Т. І. Функції активного туризму	208
Шейко Л. В., Баламутова Н. М. Динаміка показників рівня фізичної підготовленості чоловіків, під впливом плавання	211
Шибівська С. Р., Шоловій М.-Т. І. Організація фізичного виховання у закладах вищої освіти України.....	213

Секція 4. Організаційно-правові, соціально-економічні та культурологічні аспекти розвитку сучасного спорту

Грабован В. І., Савіна О. Ю. Управління діяльністю юних каратистів в спортивних проєктах.....	217
Дрюков О. В., Кравчук Л. С. Організаційно-правове забезпечення управління розвитком спортивного фехування в Україні.....	219
Лешан Г. Г., Марцінковський І. Б. Розбір випадків раптової смерті в спорті за даними літератури та шляхи їх зменшення.....	222
Лунгор Антон, Петренко Г. В. Нормативно-правове забезпечення діяльності у сфері фізичної культури і спорту під час воєнного стану	225

4. Указ Президента України №894/2019 «Про невідкладні заходи щодо покращення здоров'я дітей». URL : <https://www.president.gov.ua/documents/8942019-30949>.

5. Фізичне виховання молодших школярів: [монографія] / Н.В. Москаленко. 3-є вид., перероб. та допов. Дніпропетровськ: Інновація, 2014. 375 с. URL: <http://www.infiz.dp.ua/misc-documents/repozit/AL-A3/A3-017-08.pdf>

СУЧАСНІ ПРОТИРІЧЧЯ МАСОВОГО СПОРТУ В УКРАЇНІ

Сулова О. М., Деркач В. М.

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Миколаїв, Україна

Вступ. Масовий спорт є одним з пріоритетних напрямків у Державній програмі розвитку фізичної культури і спорту [1]. Здебільшого, ситуацію щодо залучення людей до масового спорту в країні можна побачити через статистичні звіти, які надаються освітніми закладами, задіяними в цьому процесі, а також центрами фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх», які працюють з широкими верствами населення саме у цьому напрямку. Проблематика полягає в тому, що до масового спортивного руху населення не додаються статистичні дані про тих, хто займається фізкультурно-спортивною діяльністю самостійно. Саме тому, збільшення кількості молодих людей, які використовують засоби фізичної культури та спорту під час дозвілля та виникнення нових фізкультурно-спортивних видів вимагає сучасного систематичного аналізу масового спорту як соціокультурного інституту.

Мета. Виявлення сучасних соціальних протиріч масового спорту на основі аналізу залучення молоді до фізкультурно-спортивної діяльності під час дозвілля.

Методи. Під час дослідницької роботи було використано опитування, яке дозволило дати оцінку залучення людей до фізкультурно-спортивної діяльності. Опитування проводилось з листопада 2021 року по січень 2022 року на інтернет сторінках Миколаївського обласного центру фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх». В дослідженні прийняли участь 175 людей віком від 18 до 40 років, з них чоловіків – 83, жінок – 92.

Результати. Опитування показало, що 95% опитаних вважають заняття фізичною культурою та спортом корисними для здоров'я. Кількість людей, задіяних у різних формах фізкультурно-спортивної активності під час дозвілля склала 78%. З їх числа, перевагу індивідуальним заняттям віддають 32% опитаних, груповим – 38%, а для 30% вибір форми організації фізкультурної діяльності залежатиме від обставин. Мотиви молоді, які займаються фізкультурно-спортивною діяльністю та віддають перевагу груповим або індивідуальним заняттям під час дозвілля, істотно не різняться. Опитування дозволило виявити, що з-поміж залучених до активних занять фізичною культурою та спортом

займаються самостійно 37% молодих людей, а під контролем фахівців у фітнес-клубах та спортивних комплексах – 63%. Отримані у результаті опитування дані показали суперечливість напрямів масового спорту. Так, руху «Спорт для всіх», який активно розвивається як у нашій країні, так і по всьому світу, протиставляється група осіб, які займаються фізкультурно-спортивною діяльністю самостійно, або «для себе». Ця активність не враховується у жодній формі статистичного контролю. Прихильники самостійних занять спортом часто уникають участі у масових фізкультурно-спортивних заходах, де передбачено відкрите суперництво з іншими учасниками. Дана тенденція до усунення змагальних відносин у сучасному українському суспільстві від альтруїзму та співпраці до індивідуалістичності та конкурентності не оминула і спорт, як соціокультурний інститут. І якщо переважання конкурентної спрямованості змагальності характерно переважно для спорту вищих досягнень, то альтруїстичність нарівні з прагненням до співпраці, більшою мірою, виявляється у «спорті для всіх», як напрямі масового спорту. Індивідуалістична спрямованість змагальності розглядається як реалізація суб'єктом своїх цілей без зв'язку з досягненнями інших і знаходить відображення в фізкультурно-спортивній діяльності, що самостійно здійснюється та може бути названо як напрям «спорт для себе».

При цьому, ізоляція населення під час пандемії також сприяла зміцненню акценту з масової фізкультурно-спортивної діяльності на індивідуальну. «Спорт для всіх» вважається визнаним напрямом масового спорту, оскільки його зміст, методи й форми сприяють ефективній взаємодії антропоцентричних та соціоцентричних установок [2]. Люди, залучені до заходів «Спорту для всіх», реалізуючи індивідуальні потреби за допомогою активностей, взаємодіють з іншими індивідами за умов заздалегідь позначених правил, обмінюються з ними знаннями, розширюють соціальні зв'язки, засвоюють цінності фізичної культури та спорту, орієнтуються на певні зразки поведінки [3]. «Спорт для себе» може розглядатися як вид фізкультурно-спортивної активності, спрямованої на вирішення соціально-педагогічних завдань, орієнтованих на людину, на особистісний розвиток: фізичне вдосконалення, оздоровлення, рекреацію, формування та вдосконалення особистісних якостей та здібностей [4]. У тих, хто займається самостійно, особливо тих, що віддають перевагу індивідуальній формі занять, мотив суперництва перестав бути значущим. Разом з цим, у самостійно організованих заняттях кожен виявляє змагальність із самим собою, яку можна розглядати як форму суперництва, за якої індивідуальні досягнення «вчорашнього себе» зіставляються із «собою сьогоднішнім».

Проведені дослідження та теоретичний аналіз дозволили виявити існуючі протиріччя: по-перше, здійснюючи турботу про здоров'я, індивід з одного боку обирає самостійні заняття фізкультурно-спортивною діяльністю, уникаючи суперництва з іншими людьми, з іншого – цінність здоров'я він розглядає як

фактор підвищення власної конкурентоспроможності за умов сучасних ринкових відносин; по-друге, система масового спорту орієнтована на об'єднання у вигляді системи масових фізкультурно-спортивних заходів, та є стимулятором участі населення спортивному житті країни, а протиставленням цьому є особи, які відокремлюються у процесі самостійної фізкультурно-спортивної діяльності і уникають взаємодії з іншими учасниками.

Висновки. Масовий спорт є складним та багатограним соціальним явищем. Його дуалізм проявляється у протиставленні «спорту для всіх» маловивченого напрямку – «спорту для себе». Потрібно проведення додаткових досліджень щодо визначення та обґрунтування соціально-педагогічних та біологічних основ залучення населення до самостійної фізкультурно-спортивної діяльності, що виключає участь в організованих масових фізкультурно-спортивних заходах, але при цьому передбачає змагання з самими собою з метою оздоровлення та самовдосконалення.

Список літератури

1. Гасюк І.Л. Державна політика й галузеві програми розвитку фізичної культури і спорту в Україні / І.Л. Гасюк // Університетські наукові записки: часопис ХУУП. – Х.: Вид-во ХУУП – 2010. – № 1(33). – С. 185–195.
2. Дутчак М. В. Спорт для всіх в Україні: теорія та практика / М. В. Дутчак. – Київ : Олімп. л-ра, 2009. – 279 с.
3. Дутчак М. В. Теоретико-методологічні засади формування системи спорту для всіх в Україні : автореф. дис. д-ра наук з фіз. виховання і спорту : 24.00.02 / Дутчак Мирослав Васильович ; Нац. ун-т фіз. виховання і спорту України. – Київ, 2009. – 39 с.
4. Приступа Є. Система підготовки спортивно-масових заходів у спорті для всіх / Є. Приступа, Л. Чеховська, Р. Турка// Фізична активність, здоров'я і спорт. – 2017. – №2(28). – с. 69–77.

ПРО НЕОБХІДНІСТЬ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ У ШКІЛЬНОМУ ВІЦІ

Счастливец В. І.

*Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
Дніпро, Україна*

Вступ. Однією з центральних проблем теорії практики (методики) виховання дітей є вивчення фізичного розвитку і рухової підготовленості учнів загальноосвітніх шкіл.

Тільки за суворого наукового підходу фізичне виховання стає дійсним засобом збереження і зміцнення здоров'я дітей, поліпшення їхнього фізичного розвитку. Розвитку та вихованню фізичних здібностей приділяється велика увага дослідниками-теоретиками та практиками. Від рівня фізичних здібностей

**РОЗВИТОК ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ:
НОВІТНІ ВИКЛИКИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

**Матеріали
Міжнародної онлайн-конференції студентів,
аспірантів і молодих вчених**

28–29 жовтня 2022 року

Головний редактор *О. В. Кувалдіна*
Комп'ютерне верстання *В. В. Москаленко*

Формат 60×84/8. Ум. друк. арк. 28,97. Тираж 100. Зам. № 1912-37
Видавець і виготівник Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
просп. Героїв України, 9, м. Миколаїв, 54007
E-mail : publishing@nuos.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6402 від 19.09.2018 р.